

E-kursus – ela kaasa ja proovi järele

MARIS LINDOJA
Chiron Media e-õppe arendaja

Praktika on näidanud, et kui ettevõtte tellib unikaalse e-kursuse, muutub see tasuvaks siis, kui sel on keskmiselt sada kasutajat aastas.

Tihti peale mõeldakse e-kursuse all kokkukoondatud materjale internetis, kas siis mõnes õppekeskkonnas või lihtsalt lingikoguna veebilehel.

Moodne e-kursus on sellisest kliki-läbi-ja-loe-kui-viitsid-lingikogust terviklikum, läbimõeldum, kasutajate rohkem kaasav ja muidugi ka visuaalselt paelavam. Kõige tähtsamad on e-kursuse pedagoogilis-kontseptuaalne lahendus, õppematerjali selge esitamine ja asjatundlik teostus.

E-õpe pole e-kool täiskasvanutele: e-kursus võimaldab muuta õppimise kaasa haaravaks protsessiks. Võib mõelda selle üle, kui palju jääks meile meelde kassahitist filmi stsenaariumit lugedes või stsenaariumi ettekandest klassiruumis. Ja siis kõrvutada seda sellega, mis meile filmi ennast vaadates meelde jääb. Niimoodi saab hea ettekujutuse, millised eelised on e-kursustel raamatust õppimise või koolitaja kuulamise ees.

Haaravate e-kursuste hea näide on eesti keele õppimise programm aadressil keeleklikk.ee. Haridus- ja teadusministeerium andis sellele aasta võõrkeelse keeletoe auhinna. E-kursuse “Keeleklikk” ülesehitus toetub põhimõttele, et õppimine on kõige tulemuslikum, kui õppida on huvitav ja lõbus ning keelenähtusi korratakse paljudes eri kontekstides.

Kursuse tegijad lähtusid põhimõttest, et peale õpetatava sisu on e-koolitusel veel teine ülesanne – hoida õppijat programmi juures, kuni vajalik keeleoskus on olemas.

Ä Tassub teada 6 probleemi, mille puhul on e-õppest abi

Töötaja järele koolitusel? Kes siis tööd teeb?

Ka pikalt ette planeeritud koolituspäev võib tekitada töökorralduses probleeme, selle vastu aitab käepärane e-õppe vorm.

Koolituskulu = osalustasu + lähetuskulud + transport

Teie firmal on kontorid üle Eesti ja plaanite avada filiaale teistes riikides? E-koolitus on alati seal, kus töötajad.

Osa töötajaid käib koolitusel aega surnuks lõomas.

Leida kursus, mis oleks kasulik ja hariv kõigile töötajatele, pole kerge. E-kursus annab õppijale võimaluse läbida õpe oma tempos.

Planeeritud koolitus toimub kahe kuu pärast. Kuidas kümme uut töötajat seni hakkama saavad?

Sel juhul on abi ettevõtte üldpõhimõtteid tutvustavast ja olulisi töömeetodeid õpetavast e-kursusest.

Firma töövaldkond on nii spetsiifiline, et Eestis selle jaoks koolituse ei pakuta.

Teemasid, mida ei saa õpetada e-kursusena, pole olemas.

Töötaja naaseb lapsepuhkuselt ja vajab järeleaitamist.

E-õppest saavad osa võtta ka lapsepuhkusel emadised, kes kardavad pikaajalise eemalviibimise tõttu kaotada erialast pädevust või peavad vajalikuks toimunud muutustega kursis olla. Nii kujuneb tööellu naasmine sujuvamaks.

Seda ülesannet täidavad interaktiivsed harjutused, humoorikaid videod ja lühikesed joonisfilmid, mis aitavad vene emakeelega õppijaid märkamatu esimestest eesti keeles öeldud sõnadest algtaime keeleoskuseni.

Teine e-kursus, mis väärrib näitena toomist, asub aadressil karjäärinõu.ee. See kursus annab aimu, kui palju täiendavad loengupidaja räägitud näiteks interaktiivsed eneseanalüüsi- või ajaplaneerimis-ülesanded, rääkimata harjutustest, mis on mõeldud CV koostamiseks, kandideerimisotsuste lihvimiseks või tööintervjuuks valmistumiseks.

Kui mõlemad nimetatud e-kursused on kasutajatele tasuta ja mõeldud laiale publikule, siis Swedbanki kasutatav e-kursus on suunatud just pangatöötajatele ning aitab neil omandada panganduse põhitõdesid ja meeskonnatöö aspekte.

Kuid osaliselt on lähene mine ka siin samasugune: vaataja tähelepanu võib olla küll kerge kõita, ent selle hoidmine kuni kursuse lõpuni nõuab õpitava omandamist toetavat visuaalset poolt ja animatsioone.

E-kursus hoiab nii koolituse protsessi kui ka kulud kontrolli all. Tehnilised võimalused – mille kombineerimise variandid on peaaegu piiramatud – on hea e-koolituse loomisel olulised töövahendid.

Ekraanilt lugemise asemel on e-kursuses tekst asendatud audio- või videoloengu, animatsiooni või nende kombinatsiooniga. Video ja animatsioon pole mitte ainult köitvamad kui tekst, vaid ka veenvamad. Näha, kuidas protsess toimub, on lihtsam ja arusaadavam kui lugeda keerulist õpetust.

Animatsiooni või videona saab pikast ja keerulisest juhendist hõlpsasti meelde jääv materjal. 3D-visualiseerimine ja -animatsioon võimaldavad luua visiooni keskkonnadest või protsessidest, mida veel ei ole või pole võimalik näha.

Oma tempos ja endale sobival ajal õppimise võimalus on e-õppe vaieldamatu eelis. Õppija on rohkem hoiavad, kui ta saab ise sekkuda: liikuda edasi endale sobiva kiirusega, vajadusel süveneda ja sama kohta mitu korda vaadata, juba tuttavad teemad vahele jätta. Mida enam on õppija tähelepanu haaratud, seda paremini teadmised kinnistuvad.

Kuid mitte ainult kuulamine ja meelde jätmine pole asjad, mida on uute oskuste omandamiseks vaja. Mitmekesised interaktiivsed harjutused võimaldavad õppijal aktiivselt osaleda. Kohe tagasiside eksimuste hoiab suurepäraselt õppimise tempot üleväl. Kasutaja õppeprotsess ei peatu, sest ta ei suuda välja mõelda õiget vastust või ei saa aru – ebaselge lõigu saab uuesti üle vaadata nii mitu korda kui vaja ja õige lahenduse leidmiseks küsida vihjet.

Tagasiside annab võimaluse ka õppijate abistavate enesekontrollitustide ja eksamite tegemiseks. Ühtlasi võimaldab see ettevõttel saada hea ülevaate töötajate arengust: kõik e-kursuse tulemused ja kursuse läbimiseks kasutatud aeg on ettevõtte juhile või personalijuhile lihtsasti kättesaadav.

Kui ettevõtte kaalub e-kursuse kasulikkust, siis oleks tark konsulteerida kõigepealt e-kursuse valmistajatega, et saada teada, kas koolitus on tegemine e-kursusena oleks ettevõtte kasulik ning millisel kujul seda teha tassub.